

จารึกหุบเขาช่องคอย หน้าใหม่ของประวัติศาสตร์ภาคใต้

ปรีชา นุ่นสุข

ภูเขาอันเป็นจุดที่พบศิลาจารึกหุบเขาช่องคอย (เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒)
ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๙ ตำบลควนเกย อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

"...พระสงฆ์รูปหนึ่ง ซึ่งเป็นชาวนครศรีธรรมราช และเดินทางเข้ามากรุงเทพฯ ก็แจ้งว่า
จำได้ว่าศิลาจารึกหลักนี้เคยอยู่ในวัดเสมาเมือง ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งแต่เวลานั้นมาก็ได้
ใช้ชื่อวัดเสมาเมือง ว่าเป็นที่มาของศิลาจารึกหลักนี้ทั้งในทะเบียน และในบทความที่เกี่ยวข้อง
ประวัติของอาณาจักรศรีวิชัย แต่เมื่อเร็วๆ นี้ได้มีผู้กล่าวว่า ศิลาจารึกหลักนี้มาจากวัดเวียง
ในอำเภอไชยา และว่าศิลาจารึกหลักที่ ๒๔ ต่างหาก ที่มาจากนครศรีธรรมราชโดยเหตุที่
ทฤษฎีหลังนี้มีความโน้มเอียงอยู่บ้าง ข้าพเจ้าจึงคิดว่าเป็นการด่วนเกินไปที่จะเปลี่ยนที่มาของ
ศิลาจารึกหลักนี้อีกครั้งหนึ่ง"

ผู้เขียนคิดว่า การที่ท่านศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ "คิดว่าเป็นการด่วนเกินไป ที่จะเปลี่ยนที่มาของ ศิลาจาริกหลักนี้อีกครั้งหนึ่ง" นั้นเป็นการถูกต้องแล้ว เพราะหากท่านด่วนเปลี่ยนที่มาของศิลาจาริกดังกล่าว จากวัดเสมาเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปเป็นวัด หัวเวียง อำเภอไชยา ตามคำกล่าวของบุคคลที่ท่าน อ้างถึง แต่มิได้ออกนามเสียในตอนนั้นแล้วไซ้เราอาจ จะต้องเปลี่ยนที่มาของจาริกหลักนั้นกลับไปสู่ที่เดิม คือ วัดเสมาเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อีกครั้งหนึ่งในเร็ว ๆ นี้ก็ได้

ทำไมผู้เขียนจึงกล่าวเช่นนั้น

ผู้เขียนคิดว่า จาริกศรีวิชัยหลักใหม่ที่หุบเขา ของคอย อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กำลังจะกล่าวถึงนี้ คงจะตอบท่านได้เป็นอย่างดี

จาริกศรีวิชัยที่เคยพบในนครศรีธรรมราช

ข้อความที่คัดมาข้างต้นนั้นเป็นคำอธิบายของท่านศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ ในประชุมศิลาจาริก ภาคที่ ๒ ฉบับตีพิมพ์ครั้งที่ ๒ เกี่ยวกับที่มาของศิลาจาริกหลักที่ ๒๓ คือ ศิลาจาริกที่วัดเสมาเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีความสับสนบางประการเกี่ยวกับที่มาของศิลาจาริกหลักนี้ กล่าวคือ ศิลาจาริกหลักที่ ๒๓ นี้ ได้ถูกเคลื่อนย้ายจากภาคใต้ไป เก็บไว้ในกรุงเทพฯ และขณะนี้อยู่ในหอสมุดวชิรญาณ กองหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร ในชั้นแรกคิดกันว่าสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงนำศิลาจาริกหลักนี้มาจากตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ ได้กล่าวถึงที่มาของศิลาจาริกหลักนี้ไว้เช่นนี้เป็นครั้งแรก ในบทความของท่านซึ่งตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๑ และในการตีพิมพ์บทความดังกล่าวนี้ครั้งที่ ๒ ในหนังสือประชุมศิลาจาริกสยามภาคที่ ๒ ท่านก็ได้กล่าวไว้เช่นนั้นอีก

ต่อมาเมื่อ พ.ศ.๒๔๖๙ จึงได้มีการสอบถามเกี่ยวกับศิลาจาริกหลักนี้ไปยังเวียงสระทำให้ทราบว่

ไม่มีศิลาจาริกหลักใดที่นำไปจากเวียงสระ จนกระทั่ง พระภิกษุชานนครศรีธรรมราช ไปยืนยันว่าศิลาจาริกหลักนี้ เป็นจาริกที่นำมาจากวัดเสมาเมือง (ที่จริงเป็น วัดเสมาชัยอันเป็นวัดคู่แฝดของวัดเสมาเมือง) อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้มีการบันทึกหลักฐานว่าศิลาจาริกหลักนี้มาจากวัดเสมาเมือง แต่ต่อมามีนักปราชญ์บางท่านเห็นว่าจาริกหลักนี้น่าจะ นำมาจากวัดหัวเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มากกว่า โดยให้เหตุผลว่าน่าจะเกิดการบอกที่มาสับกัน กับศิลาจาริกหลักที่ ๒๔ ซึ่งเป็นจาริกที่นำไปจากวัดหัวเวียง

ความสับสนของศิลาจาริกหลักที่ ๒๓ และ ๒๔

ทำไมนักปราชญ์บางท่านจึงเชื่อว่า ศิลาจาริกหลักที่ ๒๓ น่าจะไปจากวัดหัวเวียงมากกว่าไปจากวัดเสมาเมือง

ที่เชื่อเช่นนี้เพราะเหตุผลที่นักปราชญ์เหล่านั้น ยกมาอ้างหลายประการ เช่น

๑. จาริกหลักที่ ๒๓ นี้ จาริก เมื่อ พ.ศ.๑๓๑๘ อันเป็นสมัยศรีวิชัยและออกพระนาม "กษัตริย์แห่งศรีวิชัย" ใ้ได้อย่างชัดเจน จึงควรจะเป็นจาริกเกี่ยวกับไชยา ซึ่งตนเห็นว่าเคยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยมากกว่าที่จะเป็นที่จาริกจากนครศรีธรรมราช

๒. จาริกหลักที่ ๒๓ ระบุข้อความไว้อย่างชัดเจนว่า "พระราชแห่งอาณาจักรศรีวิชัย" พระองค์นั้นทรงโปรดให้สร้างศาสนสถาน คือ ศาสนสถานก่ออิฐสามหลัง เพื่ออุทิศถวายแด่พระพุทธองค์, พระโพธิสัตว์ ปัทมาปาณี และวัชรปาณี, สถูป ๓ องค์ และเจดีย์อีก ๒ องค์ ซึ่งนักปราชญ์เหล่านั้นมีความเห็นว่า โบราณสถานเหล่านี้ยังปรากฏอยู่ที่ไชยา จนกระทั่งทุกวันนี้

๓. จาริกหลักที่ ๒๔ เป็นจาริกที่ออกพระนามพระราช "ศรีธรรมราช" แห่งราชวงศ์ปัทมะ ผู้เป็นพระราชแห่งประเทศตามพรลิงค์ ซึ่งทรงพระนามเดิมว่า "จันทรภาณุ" นักปราชญ์เห็นว่ามีหลักฐานที่แน่ชัดว่า "ประเทศตามพรลิงค์" ก็คือ นครศรีธรรมราชนั่นเอง

ดังนั้นจารึกหลักที่ ๒๔ ซึ่งว่าด้วยอาณาจักรนครศรีธรรมราช จึงควรจะพบที่นครศรีธรรมราชมากกว่าไชยา เป็นต้น

อันนี้คือเหตุผลของนักปราชญ์เห็นว่าศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ กับศิลาจารึกหลักที่ ๒๔ น่าจะดับที่เหมือนกัน และถือว่าเหตุผลข้อที่ ๑ ที่ว่านครศรีธรรมราชไม่ได้เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยนั้นเป็นเหตุผลที่สำคัญมาก

สาเหตุแห่งความสับสนของศิลาจารึก

หลายครั้งที่ผู้เขียนตั้งข้อสงสัยอยู่ในใจว่า เป็นไปได้ไหมที่ศิลาจารึกทั้งสองหลักนี้ (หลักที่ ๒๓ และหลักที่ ๒๔) มาจากนครศรีธรรมราช

ที่ต้องถามตัวเองเช่นนี้เพราะว่า เกิดความไม่แน่ใจเกี่ยวกับข้อมูลที่มาของระบบการศึกษาศิลาจารึกในสมัยนั้นนัก เห็นได้จากที่มาของศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ เป็นตัวอย่าง จะเห็นได้ว่าในตอนต้นคิดเอาว่ามาจากเวียงสระ ครั้นเวียงสระยืนยันว่าไม่ได้ส่งไปก็คิดถึงเมืองอื่น ครั้นมีภิกษุยืนยันจึงลงทะเลเบียด และเมื่อมีคนทักท้วงก็อยากจะเปลี่ยนอีก แสดงให้เห็นว่าระบบการลงทะเลเบียดที่มาของศิลาจารึกคงจะไม่ได้กระทำหรือไม่ก็ไม่กระทำในทันทีที่รับมา

และเหตุการณ์ดังที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบันทึกไว้ก็คงจะมีบ่อยๆ "พระศิริธรรม (ต่อมาเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระรัตนธัมมิ (ม่วง) แห่งวัดท่าโพธิ์วิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช) ได้ศิลาจารึกมาอีกแผ่นหนึ่ง เป็นภาษามคธตัวหนังสือขอมปนลังกา เห็นจะพออ่านได้ เธอให้สำหรับวัดเบญจมบพิตร จะได้พาเข้ากรุงเทพฯ ด้วย..." ข้อความนี้พระองค์ทรงบันทึกเกี่ยวกับการศิลาจารึกไปจากนครศรีธรรมราช (ซึ่งผู้เขียนก็ไม่ทราบ ว่าหลักที่เท่าไร) โดยทรงบันทึกในพระราชหัตถเลขาคราวเสด็จประพาสแหลมมลายูความนี้ปรากฏในพระราชหัตถเลขา ฉบับที่ ๕ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ร.ศ.๑๒๔ (พ.ศ.๒๔๔๘)

ที่กล่าวมานี้ต้องการเพียงชี้ให้เห็นว่า ศิลาจารึกจากภาคใต้เป็นจำนวนมากที่ยังมีความสับสนเกี่ยวกับที่มาอยู่จนบัดนี้ และศิลาจารึกทั้งหลักที่ ๒๓ และ ๒๔ อาจจะไปจากนครศรีธรรมราชทั้งคู่ก็ได้ หาได้ไปจากนครศรีธรรมราชเฉพาะหลักที่ ๒๓ ไม่

อาณาจักรศรีวิชัยในทรรศนะของนักวิชาการ

หลังจากที่ได้ศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ แล้ว ท่านศาสตราจารย์ออร์ซ เซเดส ก็ได้เขียนบทความเกี่ยวกับศิลาจารึกหลักนี้เผยแพร่ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๑ โดยท่านได้กล่าวถึง "อาณาจักรศรีวิชัย" เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทย เพราะข้อความในศิลาจารึกกล่าวถึงพระราชอาณาจักรศรีวิชัยหลายครั้ง

ท่านศาสตราจารย์ออร์ซ เซเดส และนักวิชาการทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีในยุคนั้นบางคนมีความเห็นว่า อาณาจักรศรีวิชัยเป็นอาณาจักรที่มีความเจริญรุ่งเรืองในเอเชียอาคเนย์หลังจากอาณาจักรพุนันสลายตัวไป มีความเจริญรุ่งเรืองอยู่ระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๔ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองปาเล็มบังในเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซียเมืองที่สำคัญในคาบสมุทรมลายูแทบทุกเมือง เช่น นครศรีธรรมราช และไชยา ก็ตกอยู่ใต้อิทธิพลของอาณาจักรนี้ด้วย

ต่อมามีนักวิชาการหลายท่านพยายามศึกษาเกี่ยวกับอาณาจักรศรีวิชัยโดยเฉพาะ และนักวิชาการเหล่านั้นพยายามหาหลักฐานเกี่ยวกับศรีวิชัยจากแหล่งต่างๆ ทั่วโลก จนเริ่มเห็นว่าสมมุติฐานของศาสตราจารย์ออร์ซ เซเดส ที่ว่าศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยอยู่ที่เมืองปาเล็มบังเพียงแห่งเดียวนั้นน่าจะไม่ถูกต้อง นักวิชาการที่ค้นคว้าเกี่ยวกับศรีวิชัยโดยเฉพาะที่เรารู้จักกันดี คือ ม.จ.จันทร์จิรายุ รัชนี้ และนายธรรมทาสพานิช

เมื่อวันที่ ๒๕-๒๘ มกราคม ๒๕๒๑ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราชได้เชิญนักวิชาการทั้งทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี เข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ประวัติานครศรีธรรมราช ครั้งที่ ๑" ณ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

ในการสัมมนาครั้งนั้น ได้มีการอภิปรายถึง อาณาจักรศรีวิชัยอย่างกว้างขวางมากพอจะสรุป ทรรศนะของนักวิชาการต่อที่ตั้งของอาณาจักรศรีวิชัย ออกเป็น ๔ กลุ่มดังนี้ คือ

กลุ่มแรก มีความเห็นว่าศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยตั้งอยู่ที่เมืองปาเล็มบัง ในเกาะสุมาตรา ตามความเห็นของท่านศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ เพราะมี ศิลาจารึกอยู่ที่นั่นเป็นจำนวนมาก

กลุ่มที่สอง มีความเห็นว่าศูนย์กลางของ อาณาจักรศรีวิชัยน่าจะตั้งอยู่บนคาบสมุทรมลายา อาจ จะเป็นเมืองไชยา หรือ นครศรีธรรมราชหรือสทิงพระ เมืองหนึ่งเมืองใด โดยเฉพาะไชยากับนครศรีธรรมราช นั้นน่าจะเข้าไปได้มาก เพราะมีศิลปวัตถุแบบศรีวิชัย มากมายที่เมืองทั้งสองนี้

กลุ่มที่สาม มีความเห็นว่าศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยน่าจะตั้งอยู่ที่เมืองไชยาเพราะเข้าใจว่า ศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ นั้น ควรจะพบที่วัดหัวเวียงมากกว่าวัดเสมาเมือง และชื่อ "ไชยา" ก็เหมือนกับคำ สุดท้ายของคำว่า "ศรีวิชัย"

กลุ่มสุดท้าย มีความเห็นว่าศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยน่าจะตั้งอยู่ที่เมืองต่างๆ ที่กล่าวมานั้น ทุกเมือง กล่าวคือ หากช่วงใดเมืองหนึ่งเมืองใดที่กล่าว ข้างต้นนั้นเข้มแข็งมีอำนาจเมืองนั้นก็เป็ศูนย์กลาง ครั้นอ่อนแอลงเมืองอื่นก็ตั้งตัวเป็นศูนย์กลางแทน หมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ เช่น สมัยกษัตริย์จันทรภาณุซึ่งมี อาณาภพมาก เมืองนครศรีธรรมราช หรือตามพรลิงค์ ก็เป็นศูนย์กลางแห่งอาณาจักรศรีวิชัย เป็นต้น ดังนั้น เมืองต่างๆ ที่กล่าวมา คือ ปาเล็มบัง นครศรีธรรมราช ไชยาและสทิงพระน่าจะเป็ศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยมาแล้วทุกเมืองโดยผลัดเปลี่ยนกันเป็ตามยุค ตามสมัย

แต่กระนั้นก็ตาม ความเห็นของทุกกลุ่มยัง ต้องการข้อมูลมาสนับสนุนอีกมาก

ศาสตราจารย์ ม.จ.จันทรจิรายุ รัชนี้ ซึ่งทรง สนพระทัยในเรื่องนี้เป็นพิเศษ จึงทรงปรึกษากับ คณะกรรมการจัดการสัมมนาครั้งนั้นว่าควรจะตั้งศูนย์

เพื่อศึกษาเรื่องนี้เสียที ในที่สุดก็ตกลงกันว่าให้ตั้งศูนย์ ชื่อว่า "ศูนย์ศรีวิชัย" โดยให้ตั้งที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และให้มีคณะกรรมการ ผู้ดำเนินโครงการนี้อีกชุดหนึ่ง คณะกรรมการนี้ ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, วิทยาลัยครู สงขลา วิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ให้คณะกรรมการทำหน้าที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ อาณาจักรศรีวิชัย

เรื่องของอาณาจักรศรีวิชัยที่กล่าวมาอย่างย่อๆ นี้ ขณะนี้ยังเป็นเรื่องที่ยังไม่มีข้อยุติและยังคงทำทายนักประวัติศาสตร์นักโบราณคดี และนักวิชาการสาขา อื่นๆ อย่างยิ่งยวด

โฉมหน้าใหม่ของอาณาจักรศรีวิชัย

ผู้เขียนคิดว่า ความผันท่ามกลางความสับสน ของนักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีที่อยากจะให้พบ หลักฐานที่ใ้รายละเอียดยืนยันความเป็นจริงเกี่ยวกับ อาณาจักรศรีวิชัยกระจ่างขึ้นบ้างนั้น คงเกิดขึ้นแล้ว ณ บัดนี้ และเกิดในดินแดนที่นักประวัติศาสตร์ และ นักโบราณคดีหลายท่านตั้งสมมุติฐานไว้นานแสนนาน มาแล้วว่่าน่าจะเป็นศูนย์กลางแห่ง อาณาจักรศรีวิชัย แห่งหนึ่ง

นั่นคือ "ศิลาจารึกที่หุบเขาช่องคอย" ซึ่งคาดว่า จะเป็นจารึกที่เปลี่ยนโฉมหน้าของอาณาจักรศรีวิชัย ที่เราเคยทราบกันมาอย่างแน่นอน

ศิลาจารึกหุบเขาช่องคอย

เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๒ ได้มีการพบ ศิลาจารึกเกี่ยวกับอาณาจักรศรีวิชัยหลักใหม่ในจังหวัด นครศรีธรรมราชอีก ๑ หลัก คือ ศิลาจารึกที่พบใหม่ (ยังไม่มีหลายเลข) ที่หุบเขาช่องคอย บริเวณเขาคอนลำแพน หมู่ที่ ๙ ตำบลคอนเกย อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้เขียนขอเสนอรายงาน เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของศิลาจารึกหลักใหม่นี้โดยสังเขป ดังนี้

ศิลาจารึกหุบเขาแก่งค้อย เป็นแท่งหินอัคนีสีดำขนาดใหญ่ยาว ๖.๘๓ เมตร หนา ๑.๓๐ เมตร ความกว้างส่วนหัว ๑.๒๕ เมตร ส่วนท้าย ๐.๘๓ เมตร มีอักษรจารึกอยู่ตามตำแหน่งในแท่งเดียวกัน

ประวัติการพบศิลาจารึก

เมื่อเช้าวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๒ นางจรวงกฉัตร และนายถวิล ช่วยเกิด ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านคลองท่อน หมู่ที่ ๙ ตำบลควนเกย อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เดินทางเข้าไปในหุบเขาของค้อย ซึ่งอยู่ลึกเข้าไปทางทิศใต้ของบ้านคลองท่อน โดยห่างจากบ้านคลองท่อนราว ๒ กิโลเมตร เพื่อเข้าไปหาลูกนกกลางเขนดง (ชาวป่าเขาได้เรียกว่า "บินหลาดง") มาเลี้ยง และเขาทั้งสองได้ไปพบศิลาจารึกเข้าในหุบเขานี้ (ศิลาจารึกหลักนี้มีอักษรจารึกอยู่ ๓ ตำแหน่ง ขอกำหนดให้ตอนบนสุดเป็นตำแหน่งที่ ๑ แล้วเรียงลงมาตามลำดับจนถึงตำแหน่งที่ ๓ อันเป็นตำแหน่งสุดท้าย) ในขณะที่กำลังกวาดใบไม้ และเถาวัลย์บนแท่งหินที่จะใช้เป็นที่นั่งแท่งหนึ่ง อักษรในจารึกที่เขาพบคือตำแหน่งที่ ๓ ซึ่งมีอักษร ๒ บรรทัด จึงรีบกลับบ้านมาเล่าให้นายวิรัตน์ รุกฉัตร พี่ชายของนายจรวงกฉัตร นายวิรัตน์จึงเข้าไปดูอีกครั้ง ขณะที่เขา

กวาดใบไม้และเถาวัลย์บนแท่งหินที่เหลืออยู่ก็พบอักษรบนจารึกนั้นอีก ๔ บรรทัด (คือตำแหน่งที่ ๒)

วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๒๒ นายวิรัตน์นำเรื่องพบศิลาจารึกไปเล่าให้นายชุนเทียน แซ่เตียว ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านพึ่ง นายชุนเทียนเข้าไปดูศิลาจารึกดังกล่าวแล้วกวาดเศษใบไม้และเถาวัลย์บนแท่งหินแท่งนั้นจนหมด ในที่สุดเขาก็พบอักษรที่จารึกอีกบรรทัดหนึ่งบนหินแท่งนี้ (คืออักษรตำแหน่งที่ ๑) นายชุนเทียนจึงเล่าเรื่องการพบศิลาจารึกนี้และคัดลอกข้อความในศิลาจารึกนี้ไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียง บี.บี.ซี แห่งประเทศอังกฤษ และนำอักษรที่คัดลอกแล้วอีกฉบับไปให้คุณณรงค์ เลติกุล ผู้จัดการเหมืองแร่หนองเป็ดอ่อนพิบูลย์ คุณณรงค์จึงจัดส่งสำเนาชิ้นนี้ให้กรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๒๒ ต่อมาสถานีวิทยุกระจายเสียง บี.บี.ซี. ตอบให้ทราบว่าไม่มีผู้ใดสามารถอ่านและแปลศิลาจารึกดังกล่าวได้

เวลาล่วงเลยมานาน จนเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๒๓ นายอำเภอ ขันทาโรจน์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ นครศรีธรรมราช ได้รับทราบเรื่องการพบศิลาจารึกดังกล่าวจากพระภิกษุเพิ่ม เจ้าอาวาสวัดหนองหม้อ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงรีบรายงานให้นางกัลยา จุลนวล หัวหน้าหน่วยศิลปากรที่ ๘ นครศรีธรรมราช ทราบและออกสำรวจศิลาจารึกดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๓ ซึ่งนับเป็นการสำรวจครั้งที่ ๑ แต่การสำรวจครั้งนี้เป็นเพียงสำรวจขั้นต้นเท่านั้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๒๓ ก็ออกสำรวจเป็นครั้งที่ ๒ และทำสำเนาจารึกด้วย จากนั้นจึงส่งสำเนาจารึกให้กรมศิลปากร กรมศิลปากร จึงแจ้งว่าสำเนาจารึกยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร จึงมีการสำรวจและทำสำเนาจารึกหลักนี้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๒๓ อันนับเป็นครั้งที่ ๓ ซึ่งครั้งนี้ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมคณะไปด้วยในฐานะกรรมการศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ซึ่งทำหน้าที่ทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้เขียนยังชวนอาจารย์เปรมจิต ชนะวงศ์ อาจารย์วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ซึ่งกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาจารึก ณ มหาวิทยาลัยศิลปากรไปด้วย

การเดินทางสู่หุบเขาช่องคอย

จากตัวเมืองนครศรีธรรมราชเดินทางไปตามทางหลวงสายนครศรีธรรมราช-ทุ่งสง เมื่อถึงตลาดโคกยาง อำเภอรัตนพิบูลย์ (ตรงกิโลเมตรที่ ๓๙) เลี้ยวซ้ายแล้วเดินทางไปบนถนนลูกรังอีกประมาณ ๕ กิโลเมตรจะถึงบ้านคลองท่อน จากบ้านคลองท่อนต้องเดินเท้าเข้าสู่หุบเขาช่องคอย โดยขึ้นเขาลงห้วยเป็นระยะๆ อีกราว ๒ กิโลเมตร จึงถึงที่ตั้งของศิลาจารึกหุบเขาช่องคอย

ภูมิประเทศของที่ตั้งจารึก

พื้นที่ที่เข้าไปถึงจะเห็นจารึกวางเด่นอยู่ทางซ้ายของลำธารช่องคอย ห่างจากลำธารเพียง ๔-๕ เมตร

ทางด้านซ้าย (ทิศตะวันออก) และขวา (ทิศตะวันตก) ของลำธารเป็นภูเขาทั้ง ๒ ด้าน ภูเขาทั้งสองนี้เป็นเขาที่ต่อเนื่องจากควนลำแพน ซึ่งเป็นภูเขาในเทือกเขานครศรีธรรมราช

ภูเขาทั้งสองนี้มาบรรจบกันทางทิศใต้ของศิลาจารึก ห่างจากศิลาจารึกเพียง ๑๐๐-๒๐๐ เมตร ตรงที่ภูเขาทั้งสองมาบรรจบกันมีหน้าผา ๒-๓ ชั้น ซึ่งเมื่อถึงหน้าผานี้จะมีน้ำตก หน้าผานี้นายขุนเทียนเล่าว่าเป็นน้ำตกที่สวยงามมาก

ถัดจากน้ำตกออกมาเป็นลำธารช่องคอยซึ่งเป็นที่ตั้งของศิลาจารึกน้ำจากลำธารนี้ไหลไปทางทิศเหนือลงสู่คลองท่อน จากคลองท่อนไหลลงสู่คลองแร่ ในอำเภอร่อนพิบูลย์แล้วไหลลงคลองปากเชียร ผ่านตำบลชะเมา อำเภอเชียรใหญ่ และไหลลงแม่น้ำปากพนังที่อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช แม่น้ำปากพนังนั้น เมื่อไหลถึงตำบลปากแพรก อำเภอเชียรใหญ่จะแยกออกเป็น ๒ สาย สายหนึ่งไหลลงไปลงทะเลสาบสงขลาที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และอีกสายหนึ่งไหลมาทางเหนือมาทะเลอ่าวไทยที่อ่าวปากพนัง

ส่วนภูเขาทั้งสองลูกที่ทำให้เกิดหุบเขาช่องคอยนั้นเป็นภูเขาที่ไม่สูงนัก ทางตะวันออกของภูเขาลูกทางซ้ายมือ (ของจารึก) เป็นตำบลควนเกยและตำบลสามตำบล อำเภอร่อนพิบูลย์ ส่วนทางตะวันตกของภูเขาลูกทางขวามือ (ของจารึก) เป็นตำบลควนเกย อำเภอรัตนพิบูลย์ และตำบลท่าใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งบริเวณนี้คณะผู้สำรวจชุดนี้ตั้งใจว่าจะขึ้นสำรวจอย่างละเอียดต่อไป เพราะเห็นว่าจะพบร่องรอยบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับศิลาจารึกหลักนี้บ้าง

ตรงบริเวณใกล้ๆ หน้าผาน้ำตกที่กล่าวมา มีเพิงหินอยู่เพิงหนึ่ง เพิงนี้สามารถบรรจุคนได้ราว ๘ คน แต่ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยพบโบราณศิลปวัตถุในบริเวณนี้มาก่อน อาจจะเป็นเพราะว่า ไม่ค่อยมีใครเข้าไปในบริเวณนี้ก็ได้

ลักษณะของศิลาจารึก

ศิลาจารึกหลักนี้วางในแนวเหนือใต้ เป็นแท่งหินอัคนี สีดำหรือน้ำเงินเข้ม แท่งใหญ่มาก บางท่านมองเห็นว่ามีลักษณะคล้ายกับเรือ ซึ่งมีท้องฝังในดิน แต่บางคนเห็นว่าเป็นรูปสามเหลี่ยม หินแท่งนี้มีผิวหน้าราบเรียบลาดเอียงเล็กน้อย โดยมีฐานฝังอยู่ในดิน

ขนาดของศิลาจารึกหลักนี้เป็นดังนี้

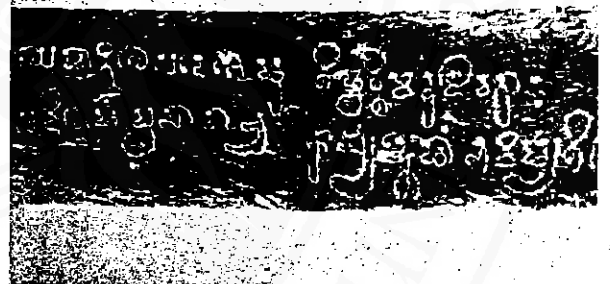
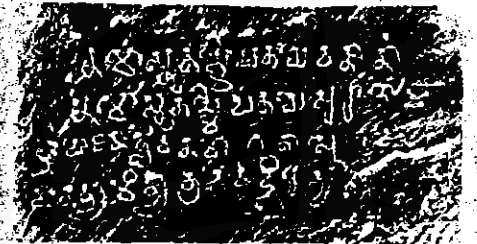
- ก. ความยาว ๖.๘๓ เมตร
- ข. ความสูง (หนา) เหนือพื้นดิน ๑.๓๐ เมตร
- ค. ความกว้าง
 - ส่วนหัว (ส่วนที่มีจารึกตำแหน่งที่ ๑) ๑.๒๕ เมตร
 - ส่วนกลาง ๑.๖๐ เมตร
 - ส่วนท้าย ๐.๘๓ เมตร

ตำแหน่งของอักษรที่จารึก

อักษรที่จารึกมี ๓ ตำแหน่ง ตำแหน่งทั้งสามนี้ อักษรมิได้หันหัวไปในทิศทางเดียวกัน แต่ละตำแหน่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

ก. ตำแหน่งที่ ๑ เป็นตำแหน่งบนสุดของแท่งหิน มีอักษรที่จารึกเพียง ๑ บรรทัด บรรทัดแรกนี้ยาว ๕๒ เซนติเมตร ขนาดของอักษรสูง ๑๒ เซนติเมตร และอักษรชันสูง ๒๕ เซนติเมตร หัวของอักษรอยู่ทางทิศใต้

ข. ตำแหน่งที่ ๒ เป็นตำแหน่งต่ำลงมาจากตำแหน่งแรก ห่างจากตำแหน่งแรกราว ๕๐ เซนติเมตร มีอักษรที่จารึก ๔ บรรทัด ขนาดของอักษรสูง ๓-๔ เซนติเมตร และอักษรชันสูง ๗-๘ เซนติเมตร บรรทัดแรกยาว ๕๕ เซนติเมตร, บรรทัดสองยาว ๖๕ เซนติเมตร, บรรทัดที่ ๓ ยาว ๕๒ เซนติเมตร และบรรทัดสุดท้ายยาว ๕๖ เซนติเมตร หัวของอักษรอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

ศิลาจารึกหุบเขาช่องคอยหุบเขาช่องคอย บ้านคลองท่อน หมู่ที่ ๙ ตำบลควนเกย อำเภอธวัชชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช
 สำเนาของศิลาจารึกหุบเขาช่องคอย ทั้ง ๓ ตำแหน่ง เรียงตามลำดับจากบนลงมาล่างอักษรที่ใช้คือ
 อักษรอินเดียใต้ (ปัลลวะ) อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒ และภาษาสันสกฤต

ศิลาจารึกหลักนี้ยังคงอยู่ ณ ที่ที่ค้นพบภาพโดย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช

ค. ตำแหน่งที่ ๓ เป็นตำแหน่งต่ำที่สุดห่างจากตำแหน่งที่สองราว ๑๐ เซนติเมตร มีอักษรที่จารึก ๒ บรรทัด โดยแบ่งออกเป็นบรรทัดละ ๒ บรรทัด ขนาดของอักษรสูง ๔-๖ เซนติเมตร และอักษรชันสูง ๑๐-๑๒ เซนติเมตร บรรทัดแรกยาว ๔๓ เซนติเมตร และบรรทัดที่สองยาว ๑๔๓ เซนติเมตร

ภาษาและอักษรที่ใช้จารึก

หลังจากที่สังเกตเห็นอักษรและภาษาบนศิลาจารึกหุบเขาช่องคอยแล้ว อาจารย์เปรมจิต ชนะวงศ์ ให้ความเห็น ว่า จารึกหลักนี้ใช้อักษรอินเดียใต้ ภาษาสันสกฤต ลักษณะอักษร สันนิษฐานว่ามีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๓ และลักษณะของอักษรในศิลาจารึกหลักนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับอักษรในศิลาจารึกหลักที่ ๒๘ (ศิลาจารึกวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช) และศิลาจารึกหลักที่ ๒๗ (ศิลาจารึกวัดมเหยงคณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช) และเป็นอักษรเก่ากว่าที่ใช้ในศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ (ศิลาจารึกวัดเสมาเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช) ซึ่งอักษรที่ใช้ในศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ นั้น เป็นอักษรที่มีอายุในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๔-๑๕

การอ่านและแปลจารึกหุบเขาช่องคอย

วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๓ อาจารย์เปรมจิตและผู้เขียนได้นำสำเนาจารึกไปวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช เพื่อทบทวนและตรวจสอบกับที่อาจารย์เปรมจิต อ่านไว้แล้วเมื่อวันที่ ๖ อีกครั้งหนึ่ง เพราะมีอักษรบางตัวมีปัญหายุ่งยาก และจะได้ขอให้อาจารย์ประหยัด เกษม แห่งศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ซึ่งมีความรู้ภาษาบาลี และสันสกฤตเป็นอย่างดี เพราะสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโททางอักษรศาสตร์ ในสาขาวิชาภาษาบาลีและสันสกฤตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ช่วยแปลความในจารึกที่อ่านไว้แล้ว และที่จะตรวจสอบต่อไป

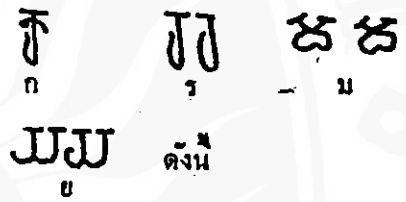
ต่อไปนี้ผู้เขียนใคร่จะขอนำคำอ่านและคำแปลศิลาจารึกหุบเขาช่องคอยเท่าที่วินิจฉัยได้ในขณะนี้ ซึ่งอาจารย์เปรมจิต ชนะวงศ์ เป็นผู้อ่านและอาจารย์ประหยัด เกษม เป็นผู้แปลมาเสนอ ดังนี้

ก. อักษรและภาษาในศิลาจารึก

- อักษร อักษรที่ใช้ในศิลาจารึกหลักนี้ เป็นอักษรอินเดียใต้
- ภาษา ศิลาจารึกหลักนี้ ใช้ภาษาสันสกฤต

ข. ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับอายุของอักษร

จากการวิเคราะห์ลักษณะอักษรตามลักษณะอักษรอินเดียใต้ ที่ใช้ในภูมิภาคเอเชีย-อาคเนย์ และลักษณะอักษรบางตัวเช่น

๑. ก

ลักษณะของอักษรตัวนี้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า ปรากฏขึ้นในดินแดนที่เป็นประเทศไทย ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒

๒. ร

เป็นเส้นคู่ เป็นวิธีเขียนที่พบแต่ในจารึกที่เก่าที่สุดในประเทศกัมพูชา และถือกันโดยทั่วไปว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงความเก่าแก่ (ประชุมศิลาจารึกภาคที่ ๒ หน้า ๕)

๓. ม

ย

ลักษณะของ ม และ ย เป็นลักษณะเก่าแก่ คือ ม มีส่วนฐานกว้าง เส้นบนหน้าและหลังแยกห่าง มีปาดั้งเส้นหน้าและเส้นหลัง ส่วน ย เส้นกลาง และเส้นหลังสูงเท่ากัน มีปาดั้ง ๒ เส้น เส้นหน้ามวดเป็นหัวอักษร

๔. อักษรในศิลาจารึกนี้ ยังมีปาซึ่งเป็นลักษณะ อักษรอินเดียได้รูนเก่าที่ปรากฏในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ฉะนั้นจากการใช้วิวัฒนาการของอักษรอินเดียได้ เป็นหลักในการสันนิษฐาน จึงสันนิษฐานว่าอักษรที่ ปรากฏในศิลาจารึกหลักนี้มีอายุในราวพุทธศตวรรษ ๑๒ -๑๓

ลักษณะอักษรในศิลาจารึกหลักนี้มีลักษณะเดียว กันกับอักษรในศิลาจารึกหลักที่ ๒๘ (ศิลาจารึกวัด พระมหาธาตุวรมหาวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนคร ศรีธรรมราช) ซึ่งสันนิษฐานว่ามีอายุเก่าถึงพุทธศตวรรษ ที่ ๑๐-๑๑ ประชุมศิลาจารึกภาคที่ ๒ หน้า ๓๘) และ อักษรบางตัวมีลักษณะเดียวกันกับศิลาจารึกหลักที่ ๒๗ (ศิลาจารึกวัดมเหยงคณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรี ธรรมราช) ศิลาจารึกหลักที่ ๑๗ (ศิลาจารึกบนฐาน พระพุทธรูปยืนที่วัดข่อย อำเภอบ้านเช่า จังหวัด ลพบุรี) และเก่ากว่าอักษรในศิลาจารึกหลักที่ ๒๓ (ศิลา จารึกวัดเสมาเมือง) ซึ่งจารึกในปี พ.ศ.๑๓๑๘ (ประชุม ศิลาจารึกภาคที่ ๒ หน้า ๒๒)

ค. ลักษณะการจารึก

เท่าที่พบศิลาจารึกหลักนี้ มีอักษรจารึกเพียง ด้านเดียว ข้อความแบ่งเป็น ๓ ตำแหน่งคือ ตำแหน่งที่ ๑ มี ๑ บรรทัด ตำแหน่งที่ ๒ มี ๔ บรรทัด ตำแหน่งที่ ๓ มี ๒ บรรทัด บรรทัดละ ๒ วรรค รวมเป็น ๔ วรรค

ตัวอักษรส่วนใหญ่ชัดเจน มีบางตัวที่ชำรุด เนื่องจากฝีมือชาวบ้านผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงยังไม่ สามารถวินิจฉัย และอ่านได้โดยตลอดทั้งหลักในชั้นนี้ได้ ฉะนั้นในชั้นต้นนี้ซึ่งเป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับศิลา จารึกที่พบใหม่หลักนี้ จึงได้อ่านเฉพาะอักษรที่ชัดเจน และสามารถวินิจฉัยโดยกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ของ ภาษาสันสกฤตได้

ง. คำอ่านและคำแปล

ตำแหน่งที่ ๑

มีอักษร ๑ บรรทัด

คำอ่าน

srivijaya dhikarasya

ศรี วิ ชย ธิ การ สุข

คำแปล

จารึกนี้เป็น ของผู้เป็นใหญ่แห่งศรีวิชัย

ตำแหน่งที่ ๒

มีอักษร ๔ บรรทัด

บรรทัด ๑

คำอ่าน

namo stutasmai patayeva nana

นโม สุตตไสม ปตเยว นานา

คำแปล

ขอความนอบน้อม (จงมี) แต่ชนผู้อันเรา สรรเสริญแล้ว ความยิ่งใหญ่ (ย่อมมี) ตลอดดินแดน ต่างๆ นั้นเทียว

บรรทัด ๒

คำอ่าน

สามารถวินิจฉัยอักษรได้เพียงบางส่วนเท่าที่ วินิจฉัยได้เป็นดังนี้คือ

namo stutasmai yataye-ra (no) ma

นโม สุตตไสม ปตเย-รา (โน) ม

คำแปล

เฉพาะที่วินิจฉัยอักษรได้คือ ขอความนอบน้อม (จงมี) แต่ชนผู้อันเรา สรรเสริญแล้ว..... (ยังแปลไม่ได้เพราะวินิจฉัยอักษร ไม่ได้แน่ชัด)

บรรทัด ๓

คำอ่าน

อักษรบางตัวยังวินิจฉัยได้ไม่แน่ชัด เท่าที่ สันนิษฐานได้เป็นดังนี้คือ

pra-jana (r)--(va) nama gata sne
(ste)

ปุระ-ชฺนา (ร) -- (ว) น มา คตา เสฺน (เสฺต)
คำแปล

....(ยังแปลไม่ได้เพราะวินิจัยอักษรได้ไม่แน

ชัด)

บรรทัด ๔

คำอ่าน

datavyamitya tra bhavadbhire (tya)

(bhyah)

ทาดวฺย มิตฺยา ตฺร ภวทฺภิเร (ตฺย) (ภฺยะ)

คำแปล

เมื่อแกะสลัก (ซึ่ง) สิ่งอันพระคุณท่าน
ทั้งหลายที่อยู่ที่นี่ พึงมอบหมายให้แล้ว (จึงปรากฏมีขึ้น)

ตำแหน่งที่ ๓

มีอักษร ๒ บรรทัด บรรทัดละ ๒ วรรค

อักษรทั้งสองบรรทัดมีบางตัวยังวินิจัยได้
ไม่แน่ชัด เท่าที่สันนิษฐานได้เป็นดังนี้

บรรทัด ๑

คำอ่าน

yesanni (1a), (Kha) yade-(phu) (pu)
tis (the) (vfi) ma (tu) ja varah

เยชานฺนิ (ล), (ข) ย เท-(ฝ), (ป) ติษฺ (ฐ)
(วติ) ม (ตุ) ชววระ

....(ยังแปลไม่ได้เพราะวินิจัยอักษรได้ไม่
แน่ชัด)

บรรทัด ๒

yadite (sam) prasadacca ka (r)
yya-te (pham), (pha) bhavisyati

ยทิเต (ษำ) ปฺร สฯ ทฯ จฯ กฯ (ร) ยฺย-เต
(ฝำ), (ฝฯ) ภวิษฺยติ

คำแปล

.....(ยังแปลไม่ได้เพราะวินิจัยอักษรได้ไม่แน
ชัด)

จบข้อความในศิลาจารึกเพียงเท่านี้ เมื่อ
สามารถวินิจัยอักษรได้แน่ชัด และได้ตรวจสอบกับ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจารึกแล้วจะเสนอรายละเอียด
อีกครั้งหนึ่ง ส่วนเครื่องหมายที่ใช้ในการอ่านศิลาจารึกนี้
เป็นดังนี้คือ

๑. อักษรที่มีเครื่องหมาย () กำกับ
แสดงว่า เป็นอักษรที่วินิจัยได้ไม่แน่ชัด เป็นเพียงการ
สันนิษฐาน

๒. เครื่องหมาย - หมายถึง มีอักษรที่ไม่ได้อ่าน
หรืออ่านไม่ได้ ๑ ตัว

บทสรุปจารึกหุบเขาของคอย

เรื่องของอาณาจักรศรีวิชัยเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่
เกินไปกว่าที่จะสรุปกันอย่างง่าย ๆ ด้วยหลักฐานเพียง
ไม่กี่ชิ้นเพราะสันนิษฐานว่า อาณาจักรนี้เป็นอาณาจักร
ที่ยิ่งใหญ่มาก การพบศิลาจารึกศรีวิชัยที่หุบเขาของคอย
จึงเป็นโอกาสดีที่นักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี
และผู้สนใจทั้งหลายจะได้มีโอกาสมาทำความเข้าใจกับ
อาณาจักรศรีวิชัยให้กระจ่างขึ้นกว่าเดิม จึงใคร่ที่จะขอ
เชิญชวนทุกท่านศึกษาจารึกหลักนี้กันอย่างละเอียด
รวมทั้งท่านใดประสงค์ที่จะเข้าไปสำรวจศิลาจารึกหลักนี้
ก็ขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยศิลปากรที่ ๘ นครศรีธรรมราช
หรือศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
ทราบ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ท่านบ้าง

ผู้เขียนใคร่ที่จะขอเรียนย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ผู้เขียน
รายงาน ผู้อ่านศิลาจารึก และผู้แปลศิลาจารึกหลักนี้
ยึดมั่นและยอมรับอยู่เสมอว่าที่รายงานมานี้เป็นแต่เพียง
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น เมื่อใดที่การอ่านและการแปล
ศิลาจารึกหลักนี้มีผลก้าวหน้าจนเป็นที่น่าพอใจ จะได้นำ
เสนอในโอกาสต่อไป

ศิลาจารึกหุบเขาของคอยอันน่าจะเป็น
หลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ของ
อาณาจักรศรีวิชัยกำลังรอคอยนักประวัติ
ศาสตร์และนักโบราณคดีอย่างท้าทายอยู่ที่
"หุบเขาของคอย"